



Promemorian *Bättre anpassad undervisningstid i grundskolan, specialskolan och sameskolan*

Remiss från Utbildningsdepartementet
Remisstid den 23 mars 2023

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren

Sammanfattning av ärendet

Utbildningsdepartementet har remitterat promemorian *Bättre anpassad undervisningstid i grundskolan, specialskolan och sameskolan* till Stockholms stad för yttrande.

I promemorian lämnas förslag om ändringar i skolregleringen som rör den del av timplanerna för grundskolan, specialskolan och sameskolan som avser språkval, skolans val, elevens val och fördelningen av tid mellan vissa ämnen.

För att minska den obalans som uppstår när kraven på vad ett ämne ska omfatta inte står i proportion till den tid som har avsatts för ämnet i timplanen, föreslås att elevens val ska tas bort och att tiden från elevens val omfördelas till framför allt samhällsorienterande och naturorienterande ämnen, men även till vissa praktisk-estetiska ämnen. Eftersom elever därmed inte längre kommer att kunna läsa ett nybörjarspråk (inklusive teckenspråk för hörande) inom ramen för elevens val, föreslås att huvudmännen inom ramen för skolans val även ska få erbjuda undervisning på nybörjarspråk. Det föreslås också att det vid skolans val inte ska vara möjligt att minska antalet timmar i språkval.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden. Utbildningsförvaltningen har inkommit med ett kontorsyttrande på grund av kort remisstid.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till förslaget, men ser en utmaning för de skolor som har profil- och spetsutbildningar och därmed får ytterligare utökad

undervisningstid. Stadsledningskontoret ser därför gärna att möjligheten att ge undantag för denna typ av utbildningar ses över. Stadsledningskontoret ser även gärna att C-språk möjliggörs inom ramen för skolans val.

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget på systemnivå, men ser en stor utmaning för de skolor som har profil- och spetsutbildningar och därmed får ytterligare utökad undervisningstid. Ett förslag är att se över möjligheten att ge undantag för denna typ av utbildningar. Generellt vill också utbildningsförvaltningen understryka vikten av att C-språk möjliggörs inom ramen för skolans val.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Det är viktigt att den beslutade undervisningstiden står i proportion till kraven på vad ett ämne ska innehålla. Jag delar dock de synpunkter som stadsledningskontoret för fram om att se över möjligheten att ge undantag för skolor som har profil- och spetsutbildningar och därmed får ytterligare utökad undervisningstid i och med förslaget.

Stockholm den 8 mars 2023

Emilia Bjuggren

Bilaga

Remiss - Promemorian Bättre anpassad undervisningstid i grundskolan, specialskolan och sameskolan, dnr KS 2022/1459-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

I promemorian lämnas förslag om ändringar i skolregleringen som rör den del av timplanerna för grundskolan, specialskolan och sameskolan som avser språkval, skolans val, elevens val och fördelningen av tid mellan vissa ämnen.

För att minska den obalans som uppstår när kraven på vad ett ämne ska omfatta inte står i proportion till den tid som har avsatts för ämnet i timplanen, föreslås att elevens val ska tas bort och att tiden från elevens val omfördelas till framför allt samhällsorienterande och naturorienterande ämnen, men även till vissa praktisk-estetiska ämnen. Eftersom elever därmed inte längre kommer att kunna läsa ett nybörjarspråk (inklusive teckenspråk för hörande) inom ramen för elevens val, föreslås att huvudmännen inom ramen för skolans val även ska få erbjuda undervisning i nybörjarspråk. Det föreslås också att det vid skolans val inte ska vara möjligt att minska antalet timmar i språkval.

Motsvarande ändringar har redan beslutats för grundsärskolan, som den 2 juli 2023 byter namn till anpassad grundskola.

Ändringar föreslås i skollagen (2010:800), skolförordningen (2011:185) och förordningen om dansarutbildning (2011:7). Ändringarna i de två förstnämnda föreslås träda i kraft den 1 juli 2024 och tillämpas första gången på utbildning från och med höstterminen 2024. För stadier som en elev har avslutat före ikraftträdandet föreslås att bestämmelserna i skolförordningens timplaner för grundskolan, specialskolan och sameskolan ska gälla i den äldre lydelsen. Det beslut om fördelning mellan årskurser av undervisningstid inom ett stadium som fattas utifrån en timplans nya lydelse ska inte tillämpas på årskurser som en elev har avslutat före ikraftträdandet av timplanen. Ändringarna i förordningen om dansarutbildning och följdändringarna i kursplanerna för moderna språk och teckenspråk för hörande föreslås träda i kraft den 1 juli 2024.

Sammantaget görs bedömningen att förslaget inte innebär ett utökat åliggande för kommunerna, men däremot en viss begränsning av den kommunala självstyrelsen. Detta mycket begränsade ingrepp i den kommunala självstyrelsen bedöms vara proportionerligt i förhållande till syftet att förbättra elevernas möjligheter att utvecklas mot utbildningens mål, genom en förbättring av lärarnas förutsättningar att bedriva en god undervisning enligt kursplanen.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden. Utbildningsförvaltningen har inkommit med ett kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till förslaget, men ser en utmaning för de skolor som har profil- och spetsutbildningar och därmed får ytterligare utökad undervisningstid. När elevens val försvinner får skolor med profil- och spetsutbildningar allt svårare att skapa rimliga skoldagar för eleverna, vilket även gäller om tiden för skolans val tas i anspråk. Elever i dessa verksamheter har redan idag betydligt längre skoldagar än vad andra elever har.

Om skolorna i och med förändringen skulle anpassa profilens omfattning till den tid som timplaneförslaget innebär kommer det att ha negativ inverkan på den kvalitet som profil- och spetsutbildningar vill hålla och håller idag. På sikt kan det innebära att profiler avvecklas, då den föreslagna förändringen inte ger nödvändiga förutsättningar för att ordna profil- och spetsutbildningar. Stadsledningskontoret ser därför gärna att möjligheten att ge undantag för denna typ av utbildningar ses över.

Stadsledningskontoret ser även gärna att C-språk möjliggörs inom ramen för skolans val.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Utbildningsförvaltningen

Utbildningsförvaltningens kontorsyttrande daterat den 23 januari 2023 har i huvudsak följande lydelse

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget på systemnivå, men ser stora utmaningar för de skolor som har profiler och spetsutbildningar och därmed får ytterligare utökad undervisningstid.

När elevens val försvinner får skolor med profil- och spetsutbildningar allt svårare att skapa rimliga skoldagar för eleverna, detta gäller även om tiden för skolans val tas i anspråk. Elever i dessa verksamheter har redan idag betydligt längre skoldagar än vad andra elever har. Om skolorna i och med förändringen skulle anpassa profilens omfattning till den tid som timplaneförslaget innebär kommer det att ha avsevärd negativ inverkan på den kvalitet som stadens profil- och spetsutbildningar vill hålla och håller idag. På sikt kan det innebära att profiler avvecklas, då den föreslagna förändringen inte ger nödvändiga förutsättningar för att ordna profil- och spetsutbildningar. Utbildningsförvaltningen ser stora utmaningar i att bibehålla verksamheternas höga kvalitet, exempelvis i Adolf Fredriks musikklasser. Ett förslag är att se över möjligheten till att ge undantag för denna typ av utbildningar. Generellt vill också utbildningsförvaltningen understryka vikten av att C-språk möjliggörs inom ramen för skolans val.